

Передача

на «РУСЛАНА» вкласно:
в Австрії:

на члн рік . . . 20 кор.
з. пів року . . . 10 кор.
на чверть року . . . 5 кор.
а. місяць . . . 1-70 кор.

За границю:

члн рік . . . 16 рублів
або 36 франків
на пів року . . . 8 рублів
або 18 франків

Неодиноке число по 10 сот.

РУСЛАН

«Виреш ми очі і душу ми виреш: а не возьмем милости і віри не возьмеш, бо русе ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня крім неділі і руских свят в 5½ год. понодні.

Редакція, адміністрація і експедиція «Руслана» від ч. 1. пл. Дембровського (Хорунщини). Експедиція місцева в Агенції Соколовського в насажі Гавсмана.

Рукописи звертає слідше напередодні застережені.— Рекламці неопечатані вільні від порта.— Оголошеня звичайні приймають ся по ціні 20 с. від стрічки, а в «Надсланим» 40 с. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 30 сот. від стрічки.

Під сучасну хвилю.

(Δ) Переживаємо вельми важкі часи в нашій народній розвиту, культурній і національно-політичній. Те, що тепер у нас діє ся, не є нічого нового, а лише повторенем многих похибок, які споняли наші діди і прадіди. А коли історію називають учителькою життя, тож споглядаючи на минувшину, добачаючи сподіяні там похибки, повинні лиш набирати ся науки для будучини з похибок наших дідів та прадідів та їх обмирати. А тимчасом виходить, що ми нічого не забули і мало що навчилися, щоби нашу народню справу повести добрим шляхом та бодай наблизити ся до мети, яку повинен мати витичену всякий до культури спосібний варід.

Сучасна хвиля і події останних часів, про які ще не оден раз прийде ся вам говорити, потверджує зовсім в горі сказане. Та поки самі заберемо слово про сі справи, наведемо тут письмо вельми поважного народолюбця, що стоїть з боку від заколоту нашого життя і тому може тим бачнійше все помічувати і предметово оцінити. Згадавши про новіші події у нас в Галичині, пише сей народолюбець ось що:

«На всякий спосіб се дуже прикри справи, се та сама безхарактерність, та сама жажда власти, та сама погоня за популярністю при помочи гри на низьких інстинктах непросвічених мас, що загрила нашу народню справу в часах Виговського і Дорошенка та довела до руїни. Невжеж і тепер, коли ми на отсім клаптику нашої великої вітчизни, що зветь ся Галичиною, дохопили ся хоть крихти, малої крихіточки того, що в по-Богданових часах втерали, невжеж пічнем наново діло поганої руїни? По що? на що? Хяба на втіху наших ворогів, що як раз тепер еднають ся, щоб нанести нам важкий удар. Можливо, що се оден з рішаючих історичних моментів для нашого народного життя, нова Полтава — а ми до того бою йдемо такі розднані, такі запінені, такі засліплені ненавистю братньою. Сумні гадки приходять чоловікови, коли з далека дивить ся на те, що дієть ся там, перед і за кордоном.

«На мою гадку всі партії національні, без огляду на програміві суспільницькі ріжниці повинні були заключити унію, щоб ратувати справу народню, а вратувавши могли дальше вести процес диференціяції. Але в історії ми були мячем між Польщею, Московщиною і Туреччиною, Іваном перекидьком-безглуздяком і спомин тої дільчої гри остав ся мабуть у нас до нині. Не оден з нас скорше змосковщить ся, зляшть ся, збісурманить ся, ніж погодять ся зі своїм братом, ніж простить ему яку дійсну або мниму обиду. Невжеж ми того незрозуміємо, невжеж ми дальше будемо вести ту домашню борбу, що гірше бою з ворогами.

«Я думаю, що у нас мусять витворити ся не партія, але гурт людей, котріб ширили культ правди і моралі в житю товарискім і народнім, бо инакше хоть захопимо написи в рідній мові, хоч будемо мали школи, склепи

і банки, але будемо банкротами моральними народом безхарактерним, потурчам східно-європейськими. Як дивлю ся на те, що дієть ся у нас, то хоть з природи оптиміст, маю иноді дуже чорні гадки — здаєть ся мені, що за тую зовнішню національну культуру, яку наш народ здобуває — ми тратимо наше достоїнство духа, нашу внутрішню красу і богатство, добро і поезию, котрою наш варід визначав ся. А народи не живуть тільки зовнішнім, але і внутрішнім житєм».

Отсі важкі слова під сучасну хвилю вирвали ся із зболілого горячо-народолюбного серця і повинні трафити до щирих сердець та викликати отверезенє.

Історичний огляд заснован Народного Дому у Львові.

(На основі жерел написав Ол. Барвіньский).

(Дальше).

Виводи повисші, основані на розпорядках і наданях урядових властей, не лишають ніякого сумніву, що (як і Арт. 6-ий статута виразно каже) по заяві ц. к. міністерства внутр. справ з 11. жовтня 1849 ч. 19755/86 подарив Є. Вел. цар Франц Йосиф I розвалини спаленого університетского будинку у Львові разом з площею на построєнє другої гр.-к. городской парафіяльної церкви (для руского населеня м. Львова) і на основанє народного інститута п. н. «Народний Дім» у Львові для культурного движеня рускої народности в Галичині. Обидві сі фундації були призначені для всего руского народа в Галичині і мали стати єго власністю, як се також перші основники сих інституцій у всіх поданях до правительства і у всіх відозвах до руского народа виразно і ясно зазначували. Спершу дійсно були між членами «Народного Дому» представники всего руского народа (досить згадати визначних народолюбців як о. Стефан Качала, о. Йосиф Заячківский з Лопянки, о. Василь Лопатинський з Роздола, др. Омелян Огоновский, др. Ізидор Шараневич і багато інших). Перегодом однак, коли в ч. 59 «Слова» з 27. липця (8. серпня) 1866 р. Іван Наумович після пораженя австрійских війск Прусаками під Садовою оповістив п. з. «Поглядъ на будучность» себ то маніфест про національне єдинство Русинів з Москалями (Русскими), доказуючи, що ми не є ніякі Ruthenen, але Russen, совіт Народ. Дому не приймав в члени Русинів, що вважають себе самостійним і від

Москалів окремішним народом. Коли отже з давнійших членів Нар. Дому, котр себе вважали Русинами, всі повимирали, а останнього з тих о. Александра Стефановича за те, що протестував проти такого поступованя совіта, виключено з членів Нар. Дому, коли такі визначні народолюбці рускі, як послі Юліян Романчук, др. Евгений Оленицкий, директор Василь Нагірний і т. п. не могли ніяк дїждати ся прийнятя в члени Нар. дому, опинив ся сей інститут в руках об'єдинителів, котрі в державній раді устами д-ра Маркова і д-ра Глібовицкого проголосили себе рускими себ то Москалями, і домагають ся права горожаньства для московскої мови (котру они називають рускимъ литературнымъ языкомъ). Отсей стан є найліпшим доказом, що народний інститут не служить культурному розвитку руского народу в Галичині, що він не є власністю руского народа, як се було наміром наданя державними властями вичислених попередно масткових предметів в користь руского населеня м. Львова (друга гор. параф. гр.-кат. церква) і в користь всего руского народа в Галичині.

Для історичного значіня сеї справи перепечатуємо тут ще в додатку деякі важні документи німецькою мовою, котрі вправді були вже давнійше печатані, але або позабули ся або мало кому з молодшого покоління відомі і приступні.

(Конець буде).

Льояльність на два боки!

(X) Dziennik polski урадований, неначе поворотом марнотравного сина, льояльною заявою галицких москвичів у відозві до збираня складок на гр.-кат. церкву у Вєфлємі, оповіщену в «Галичаніне», а підписану самими «маститими» представниками москвофільского штабу, председателем «Народного Дому», сеньором Ставропітії, председателем «Русского Народного Совета», «Русской Рады» послів московского «парламентарного клуба» і найвизначнійших личностей тутешних москвичів. Dziennik Polski урадований тим, що Starorusini podkreślają w swojej odezwie silnie swój katolicyzm, a wobec szerzonej o nich opinii, jakoby kokietowali z prawosławiem, oświadczają: «Залежить нам вельми на добрій славі перед цілим католицким світом, а особливо тепер (розуміє ся!), коли народні наші противники (Dziennik додає: Українцу!) оклеветують нас перед ним, а головно перед найвисшою Єрархією Церкви, св. Отцем, в Римі, мов би то ми не мали щирих, католицких

переконань і не були горячо предані св. католицькій Церкві.

До того додає Dziennik Polski від себе ось яку примітку:

«Okazuje się z tego, że starorusini — moskalofile nie są znowu aż tak bardzo straszni dla katolicyzmu, jak to sobie wyobrażaliśmy dotychczas(!) a raczej, jak to w mawiali(?) w nas ukraińcy».

Неборачиско Dziennik Polski коротку мабуть вже на старість має пам'ять, бо забув про те, як Іван Наумович, сподіваючись, що ось-ось після Кеніґрцу вйдуть московські війська до Галичини, оповістив в „Словѣ“ передчасно в 1866 р. маніфест, що ми не Русени а Русские, а в 1882 почав наворотати до „правдивої“ католицької віри руських Галичан, починаючи з Гниличками, а відтак сам перейшов на православ'я. Dziennik Polski очевидно не знає тої документальної переписки з Погодином, Лебединцевим і т. и., оповіщеної таки тут у Львові, вичерпаної головню з архіву «Народного Дому», для него вистарчає така заява кількома стрічками в „Галічаніне“, але він не звертає уваги на ті статі тогож „Галічаніна“, в котрих в дописях з Станиславівської єпархії виписувано погрози про перехід на православ'я і формально заохочувано до сего руске населення!

Dziennik Polski забув уже, хоч се ще так було недавно, як тутешня московська агенція висилала депутації в Петербург, але там тоді стояв на чолі Мончаловский, Драгомірецький ітп., а се не шкодило, що ті самі люди являли ся в намісництві в депутації до д-ра Кербера, але тоді она була обернена иншим кінцем, бо на чолі стояли золотомудруні Герасимовичі, Яманські ітп., а хвостик кінчив ся Мончаловским, Марковым ітп.

Ті самі, що підписувались на відозві о складки на Вефлеемську церкву і запевняли про свій горячий католицизм, святакували недавно в бурсі „Народного Дома“ пам'ять апостола Наумовича, устроювали богослуження в православній церкві за відступника католицької церкви Мончаловського ітп. Однаже тепер так треба Dziennik-ови Polsk-ому і его однодумцям, бож ті статі про Sprawy ruskie подиктовані редакторами „Галічаніна“, з котрими здавна держить Dziennik Polski, а й тепер за раниą matką повтаряє такі безглузді клевети на американського єпископа Ортинського, начеб він суспендував священників тамошних «dlatego tylko, że nie chcą zaprzeczyć się wnych ruskich przekonani i zostać jeśli nie „gadukałami, to bodaj ukrainofilami“, і що ті священники не хотять співати „Не пора“.

Отся Zweiseelentheorie переводжена нашими москвичами так по мистецки в практиці забляхманила очи Rady Narodowej з паном Ценьским, що збратав ся з д-ром Дудикевичом і польському дневникарству, що пише славословія про консервативні і католицькі переконання тих, котрих програмою є і буде славнофільська програма: самодержавіє, православ'я і народність (розуміє ся московська). Той сам редактор Dziennika Pol., що 1898 на торжестві Палацкоґо демонстрував проти генерала Комарова, Ламавского, Грота ітп., тепер кидає ся в обнятя їх назвників. Дай Боже щастя до такого союзу!

Анатоль Вахнянин.

Споми́ни з життя.

(Дальше.)

Щож держало нас в сих часах при тім, що ми бодай називали ся Русинами?

Мабуть лише се одно, що деякі з нас — не загал учеників — співали: 1) На пробах хорального співу церковного що суботи по полудни під проводом катихита нашого Юстина Желехівского; 2) що в кожду неділю і свята, а літом що дня ми на студентській службі божій співали на хорах церкви на самолівку всякі церковні пісні; 3) що гурток студентів з добрими голосами (я, мій брат Клям, Войто-

вич Іван (теп. крилошанин в Перемишлі), Омел. Менціньский та ще дехто) співали що неділі і свята в катедральній церкві з нот; 4) що дехто в VII. і VIII. класі яко Русин діставав з фонду реліґійного стипендії яко сподіваний будущий теолоґ і адепт священничого стану (я сеї стипендії не мав). Се держало нас при церкві (хоч не всіх і в слід за тим звали ми себе Русинами, хоч в житю буденнім ся рускість була майже ніяка. А тут скажу в честь дорогої мені пам'яті, що сю дрібку руськості вже вложив в наші душі таки не хто другий, а лише катихит Юстин Желехівский. Виклади єго в школі мучили нас, але любов до свого обряду і церкви, яку він вложив в наші серця, ся любов завела нас туди, куди нас повинна була завести наука руської мови, літератури і історії в школі, де побіч германізаційної системи любов до своєї рідної мови могла бути таки в зароді бодай постати.

При сій нагоді скажу, що в гімназії перемиській дбано дуже і про нотний спів. Учителями сего співу на так званих Singstund-ax (двічі тижнево) були за моїх часів Вінкентій Серсаві (Чех з роду) і Льоренц. Льоренц утравляв крім того хором в лат. катедрі, а Серсаві в рускій катедрі.

Мене призначено на „Singstund-y“ вже з IV. класи нормальної задля (так казали) хорошого альтового голосу. Спеціально нот (інтервалів) нас не учено. Серсаві стояв над нами, тягнув смичком мелодию, над сопранами стояв Льоренц зі скрипкою і тягнув сопранову мелодию, а самі оба співали до того враз з кількома старшими хлопцями теноровий і басовий голос. Ми механічно, дивлячи ся в ноту (кантички писані їх рукою) учили ся мелодії і пізнавали інтервали, а ухо саме стерегло нас від диссонансів. З часом старші віком, по мутації, переходили до тенорів і басів яко вправні трефери і гармонія пила.

Тількож ці „Singstund-и“ мали також і свою тенденцію германізаційну. Ми співали виключно німецькі пісні, ось які: „Was verlangst du, warum bangst du, armes Herz?“, „Müde bin ich, geh zur Ruh, schliesse meine Augen zu“; „Ich war Jüngling noch an Jahren“. Таких пісень виспівав я з яку сотку в гімназії та і заправив ся до мови і до гармонії німецької, а децо несли ми і поза школу в ширші кружки. На феріях, коли ми з братом лише в двійку співали ці пісні з переписаних власноручно кантичок, хвалили нас не лише урядники-Німці (наслані von Draussen з Чехії, Морави та Шлеска по провінції), але і свої люде. З нас роблено медія для ширення німецької пісні.

Але за німецькою піснею пішла небавом і своя. В II. гімназ. класі взяв мене Серсаві вже на хор руської катедральної церкви, а коли він в 1853 році помер, то я вже став під Іваном Лаврівским, а відтак під дирекцією Петра Любовича (покінченого богослова), пізніше під диригентом Седляком (Чехом) від 1856 платним членом хору катедрального, плеканим і удержуваним єпископом Яхмівичем.

За церковним співом виринула з часом і руська світська пісня. Мене і брата кликав до себе Іван Лаврівский (духовник семінарія руського в Перемишлі), в котрого ми враз з Раствецьким (тенором) і самим же композитором (басом) співали квартети: „Чом річенько домашная“, „Сумно марно по долині“ (укладу Ів. Лаврівского). Взагалі сказавши, Перемишль був на той час певначо осередком розвою не лише церковної, але і світської руської музики. До Перемишля навідував ся дуже часто о. Мих. Вербицкий з Млинів, о. Сінкевич з Любінця, родина Леонтовичів, (оо. Павло і Петро) добрі співаки, між ними Вербицкий яко композитор.

(Дальше буде.)

Сполученє католицької акції в Італії.

В посліднім часі зазначили італійські католики своєю організацією великий крок напе-

ред. Президія народного союзу межи італійськими католиками розіслала дня 10. лютого обіжник, в котрім вказує, що уковституован ся генеральний провід католицько-політичної і католицько-соціальної акції в Італії. Будь що будь се важний крок, бо предсідателі чотирох найбільших католицьких союзів в Італії, іменно:

- 1) згаданого народного союзу межи італійськими католиками (на чолі якого стоїть професор Tonolo),
- 2) економічно-соціального союзу для католиків Італії (веденого графом Medolago-Albani),
- 3) католицького, італійського виборчого союзу і
- 4) товариства католицької італійської молодіжи, получились в цілковитий картель в цілі спільної акції, з застереженням своєї незалежності і своїх окремих основ.

Про діху повисшого сполучення довідуємо ся із згаданого обіжника, що

1) на засіданю дня 29. січня 1908 р. в Фльоренції утворив ся генеральний провід католицької акції в Італії.

2) В загальнім провіді беруть участь предсідатель, заступники предсідателів і секретар кожного союзу.

3) Загальний провід буде зберати ся на засідання порядочно що місяць, надпорядочно, як часто оден з предсідателів чотирох союзів того зажадає.

4) Так в першім, як і в кождім иншій случаю, обовязком предсідателя народного союзу є в порозуміню з трома иншими предсідателями виконати жадане, уложити дневний порядок і розіслати запрошеня.

5) Загальний провід має обовязок правити і підпирати акцію італійських католиків в можливо найбільшій згоді і енергії; кождий з чотирох союзів заховує однак в своїм крузі діланя повну незалежність. Зверхна форма організаційна, з якої при всесторонній добрій волі без трудношти може зродитись правдиво органічно одна організація, є отже викінчена. Дасть Бог, що се сполученє видасть з часом як найкрасші плоди своєї праці.

З життя св'ященників.

У відповідь д-рови А. Чайковскому на єго спростованє в ч. 35. пише нам о. Т. Кордуба з Бережан:

Частину діловодства при будові бережанської церкви (датки і розходи) провадив старший брат Павло Огоновский, котрий, потім з причини, про яку тут не місце говорити, сприятелив ся з д-ром Чайковским і всі свої рахунки відступив єму до ужитку. Коли прийшло до загалного обрахунку з будови, сих рахунків Огоновского я ніяким способом не міг дістати в руки — і тілько, коли вже з порученя консисторії прийхав за ними вєч. о. декан Лотоцкий, Огоновский відобрав їх у д-ра Чайковського і передав о. деканови. Я їх не бачив. Предкладаючи свої рахунки судови і консисторії, я зазначив виразно, що з тої причини мої рахунки не повні. Отже др. Ч. повинен був у своїм спростованю передоєім сказати, хто спіяняв докладніше обрахованє і як се до того дійшло, що аж суд видобув з консисторії рахунки єго приятеля. Робити мені тепер із сего закид, се значить: числити на те, що люди про се не чували, отже можна їм говорити і видумки.

До своєї спілки з Огоновским признає ся тепер і сам др. Ч. і свідчить, що Ог. інформував єго, як видко, фальшиво, далі що др. Ч., не сконтролювавши сих і инших інформацій, їздив разом з ним до Є. Е. Митрополита, щоб єго так само фальшиво поінформувати.

Бо правдою є, що прокуратория скарбу і консистория знали про відсту-

плене частини города містови* (у мене є на се письма); з рамени консисторії приїздив у тій справі о. декан Лотоцький до Бережан; — і правдою є, що про демольоване старого будинку не може бути доси й бесіди, бо я до кінця листопада мин. р. в нім мешкав. Чи сей дім з огляду на нову „палату“ лишиться на далі, про се, сподіваю ся, буде рішати не др. Ч. а врешті мені на тім не залежить, бо ся „палата“ не моя. Про винаєм цегольні жидови (пор. 25. ч. „Руслана“) др. Ч. благоразумно мовчить, бо ту вже не мав що сказати „помилив ся“, як годить ся чоловікови на єго становиску... Стілько „правди“ було в єго письмі до консисторії, котре чесні люди не назвуть инакше, тільки простим доносом.

Констатую далі факт, що о зворот гроший, виданих мною на будову церкви, поверх 70.000 К, я в нікого не упоминав ся, бо справу, згідно з інтерпеляцією п. Брайтера, ставлено доси не так, що мені що небудь належить ся. тільки противно, що я забрав церковні гроші. Не на те викликано слідство против мене, щоб мені звертати гроші, тільки на те, щоб я звернув „спроневерені“ гроші. І не я за тим ходив, щоби мене суд обраховував, тільки др. Ч. разом з Огоновским, старостою Дзедушицьким та Брайтером постарали ся о се, щоб мене обраховало, а що при тім вийшли на яву мої датки на будову, а згадані панове скомпромітували ся, се не мое діло, тільки їх власне. Всяке дальше замилюване людям очий в тій справі не придасть ся тепер ні на що, бо доказана є річ, що про якусь спроневерені мною церковних гроший ані нема бесіди. Др. Ч. нібрав ся уже за пізно, щоб доказувати щось противне, бо вже і єго власне спростоване завдає брехню інтерпеляції Брайтера, котрої жерело єму добре відоме.

Добровільні датки (не конкуренція) парохіян на церкву, між иншим і Ч., виказані у тій книзі, що єї провадив в часті приятель д-ра Ч, Огоновский, і потім не хотів випустити зі своєї „опіки“. Др. Ч. пригадує мені тепер, що і він причинив ся датками (а не конкуренцією) до будови церкви. Приймаю се з признаністю до відомости, тим більше, що в тих єго датках є і та сума, яку він мені призначав за похорон бл. п. своєї матери, Емілії Скрибало, а я на доказ моєї „користолюбности“ зрік ся єї на користь церкви... Тепер хоч має др. Ч. чим повелічати ся. Але чому він хоч тепер, на перекір інтерпеляції, не сконстатував згідно з правдою, що конкуренції від парохіян в сумі 88.000 К не стягано, се вже я не можу собі инакше витолкувати, тільки так, що такі факти найліпше для ефекту і далі промовчувати.

На остаток лишаю собі висказ д-ра Ч., що я не доложив до будови церкви 70.361 К, бо я такої квоти не мав, тому що в однім процесі (се було 1905. р.) зложив маніфестаційну присягу на убожество. Я справді складав таку присягу, але коли се було? Тогди, як уже церкву була готова і я з причини будови, яка тягла ся десять років, вкінці мав лише тисячі довгів, а не власний масток. Тепер же, коли церкву, судово оцінена на 146.817 К, уже готова і не має довгів, і коли др. Ч. — хоч ужив всіх способів — не потрафив доказати в суді, що на церкву зібрано більше датків, як виказано, він зробив би ліпше, кол. б або доказав, що за зібраних 76.000 К можна виставити таку церкву, або не виривав ся з такою дитячою аргументацією, бо люди уміють також думати і то не лукаво. Чи може маю єму пригадати, що свідки присягами стверджували, що єго

інформації про датки були неправдиві?

На нині досить. Маю надію, що буде ще инша нагода поговорити ширше про єю справу і сумну ролю д-ра Ч. в ній.

Теодор Кордуба.

Просимо відновити передплату.

Новинки.

— Календар. В неділю: руско-кат.: Памфилия; римо-кат.: Альбіна надв. В понеділок: руско-кат.: Льва пр.; римо-кат.: Сімпліція. — Вівторок: руско-кат.: Тимотея, Архива; римо-кат.: Кунегунди кор.

— Др. Стефан Рудницький, п. к. професор реальної школи у Львові, габілітував ся нині на доцента географії з рускою викладавою мовою на львівськ. університеті. В четвер дня 27. с. м. відбув ся в привіє професорів філософського факультету габілітаційний іспит, в часі якого др. Рудницький давав знамениті відповіді з областей географії, геології, астрономії, ботаніки і фізики. По іспиті рішено д-ра Рудницького одноголосно припустити до габілітаційного викладу „про Чорне море“, який відбув ся нині в рускій і польській мові на засіданю професорів та 20 і кількох осіб зпосеред університетської молодіжи. Після викладу рішили професори одноголосно поручити габілітацію др. Рудницького до потвердження міністрови просвіти. Др. Рудницький буде міг почати виклад в літнім а найпізнійше в зимовім семестрі 1908. Новий доцент почав 30-тий рік життя і видав по нинішній день кільканайцять праць з области історії і географії. Бажаємо д-рови Рудницькому щастя на єго новім становиску, а нашу молодіж накликаємо, щоби ступала єго слідами. Люди такої міри як др. Рудницький мусять найти признанє навіть в хвилі, коли національні антагонізми розросли ся до вирост неможливих границь. Др. Рудницький є сином перед кількома літами помершого знаменитого гімназійного професора і великого приятеля молодіжи, Льва Рудницького.

— Рускі кандидатури з міст. Народний Комітет затвердив отєї кандидатури на послів в міської курії до краєвого сойму: 1) Округ Бережани-Золочів: Др. Дмитро Левицький, кандидат адвокатури в Золочеві. 3) Округ Стрий: Омелян Колодницький, гімназійний учитель в Стрию.

— Вибори у Львові. На шість псоольских мандатів зі Львова острить собі смак 14 кандидатів, а іменно: найбільше вшеполяки Гломбінський, Баталія, Герман і Адам, потім слідуєть кандидати ріжних сторонництв і комітетів: Стан. Цюхціньский, др. Грек, др. Левенштайн, Найман, др. Рутовский, др. Ридигер, К. Яворский, Ів. Солеский, др. Малаховский і п-на Дулембівна. На афішових таблицях видно лише імена кандидатів, виписані товстими буквами, всі инші афіші зникають в повени передвиборчого торгу. Найбільше горлають за своїми кандидатами вшеполяки. Папір терпеливий.

Рускій організаційний комітет м. Львова видав відозву з підписами д-ра Евг. Озаркевича і о. Стефановича та кількадесятьма підписами инших членів комітету до Русинів міста Львова, щоби свої голоси віддали на отсих кандидатів: Стапислав Цюхціньский, президент міста, др. Михайло Грек, адвокат, др. Натан Левенштайн, Йосиф Найман, віцепрез. міста, др. Тадей Рутовский, віцепрез. міста і Іван Солеский, дир. шк. На тих кандидатів повинні Русини голосувати в імя солідарности, щоби не допустити до сойму найзавзятійших ворогів всего, що руске, вшеполяків.

— До виборів у Львові. З нагоди вибору пістьох соймових послів з міста Львова в понеділок, дня 2. марця, президія магістрату подає до відома, що голосованє буде тревати

від 9. год. рано до 1. в полудня і від 3. год. до 7. вечером в десятиох саях ратушевого будинку. І так в I. салі (перший поверх) голосувати будуть виборці, котрих легітимації означені числами 1—1750 серия А, в II. салі (третий поверх) ч. 1751—3500 серия А, в III. салі (III. поверх) ч. 3501—5250 с. А, в IV. салі (другий поверх) чч. 5251—7000 серия А, в V. салі (другий пов.) чч. 7001—8750 серия А, в VI. салі (другий поверх) чч. 8751—10500 серия А, в VII. салі (другий пов.) чч. 10501—12024 серия А, в VIII. салі (перший пов.) чч. 1—1800 серия Б, в IX. салі (перший пов.) чч. 1801—3600 серия Б, в X. салі (перший поверх) чч. 3601—5369 седия Б. Виборці, котрим не доручено легітимаційних карт з причин невідомої адреси, можуть зголосити ся по них до IX. департаменту магістрату. В дни вибору вступ до ратуша буде дозволений тільки виборцям за оказанєм легітимаційної карти, та особам, що мають до полагодженя урядові інтереси. — На вчерашнім засіданю міської ради ухвалено старати ся в намісництві о продовженє часу, призначеного в понеділок на голосованє, до 10. год. вечером. Прихилєне ся намісництва до тої резолюції оповіщено би афішами.

— Костянтин Костянтинович Острожский. († 13 (26) февраля 1608 р.). Сьогодні — пише „Рада“ — мінає 300 літ від дня смерті знаменитого українського вельможі Костянтина Костянтиновича Острожского, оборонця православної віри й української народности. Український національно-культурний рух половини XVI столітя, що прокинувся в одну з критичнійших хвилин історичного життя українського народу, коли на него зроблено рішучий натиск з боку польонізму і латиньства, знайшов в Острожскому могутного прихильника й борця: свій великий вплив київського возводи, волинського маршалка й володимирського старости, свої величезні маєтки (єму належало 35 городів і 674 сіл на Подолі, Волині й Галичині) Острожский вжив на те, щоб піддержати прапор української народности й грецької віри, яка в ті часи була нероздільним показчиком народности; він утворив у своїм Острозі культурний осередок — друкарню й школу, діяльність котрих вписана незабутними буквами в нашої історії. К. К. Острожский родив ся 1526 року, походив з старинного князівського роду, що вів свій початок від Володимира Великого. Батько єго Константин Іванович був ревним прихильником грецької віри; поховано єго в київо печерській лаврі. К. О. одержав гарну на свої часи освіту в православнім дусі. Розуміючи велику вагу освіти і науки в ділі боротьби проти польонізації й латинізації, він заснував у своїй резиденції Острозі школу, до якої покликав грецьких учителів. Школа ся виховала чимало діячів на церковному і громадянськ. полі. В томуж Острозі заложив він і друкарню, а потім єще і в Демані. В острожській друкарні надруковано 1589 року славнозвісну „Острожську Біблію“ — першу друковану біблію на Україні. К. О. горяче підтримував православні братства, особливо львівське. В 1596 році на соборі в Бересті, який фактично завів Унію на Україні, К. О. явив ся головою православної партії, і коли противна партія постановила таки запровадити Унію, К. О. з подвійною силою взяв ся за організацію культурно-релігійної боротьби проти латиньства. К. К. вів переписку з князем Андрієм Курбским, львівськими братчиками і цілим рядом тодішних православних діячів. Помер він 13. лютого ст. ст. 1608 р. В семейнім житю він був дуже нещасливий: двох старших єго синів перейшло на католициство, меншого отрожно, а єго укохана племінниця збожеволіла. (В Тернополі оснував він фундацію для убогих місцян, що єствує до нині і збудувала гарний дім. — Ред. Русл.)

— Замах на перського шаха виконано оноді в столиці Персії, Тегерані, коли шах переїздив улицею. Замаховці кинули з даху дві бомби на самохід, в яким мав їхати шах. Але шаха не було на самоході. Він їхав далеко позаду в повозі, тому вийшов з катастрофи

цілий. Наслідок вибуху бомб був страшний. Самохід розторочений в кусні, жовніри, що їхали побіч самоходу, згнули на місці, а також втратило життя кілька прохожих осіб. Ранених тяжко і лекше є до 30 осіб. Багато людей посікли шаблями на місці замаху жовніри з ескорта шаха. По катастрофі шах висів з повозу і блідий з переполоху зайшов до найближчої хати. По чверти години прийшовши до себе, вернув до своєї палати в оточенню сильної ескорти. Шах діставав вже від давня листи з погрозами. Дятого хотів виїхати з Тегерану до своїх посілости на селі. Коли виїздив з Тегерану, анархісти виконали на него замах. — По замаху арештовано багато осіб в домах біля місця замаху. Ув'язнені випирають ся всякої вини і не можуть подати, хто кидав бомби з даху. (Дахи в Тегерані є будовані, як всюди на сході, плоско). Потверджене вісти про замах прислав німецький посол в Тегерані до Берліна.

Оповідісти.

— **Последний репертуар руского театру в Надвірні.** (Саля міска. Початок 7 1/2 вечером. Білети продає торговля п. Свища).

В неділю дня 1. марця с. р. „Запорожець за Дунаєм“ народна оперета в 3 діях Артемовского. Закінчить: „Вечорниця“ твір музичний в 1 дії Ніщиньского.

В понеділок дня 2. марця передпоследне представлене „Ревізор з Петербурга“ комедия в 5 діях М. Гоголи.

Ві второк дня 3. марця последне представлене „Cavalleria rusticana“ опера в 1 дії Масканього; розпочнуть „Любоші“ штука в 3 діях Швіцлера.

— **Театр аматорів львівського „Сокола“** відіграє завтрішної неділі о 7. год. вечером перший раз „Пожар“ комедию в 1 дії з життя пожарного Сокольства Льва Лопатиньского і „Перше повмирили, потому ся побрали“ комедию в 2 діях з маломіщанського життя на Україні. Попит за білетами на се представлене дає надію, що саля „Сокола“ буде випродана. Тому хто хоче запевнити собі місце, звольте скорше купити білет в „Сокольським Базарі“.

— **Звичайні загальні збори членів Товариства „Русна Бесіда“ у Львові,** відбудуть ся дня 14. марця 1908 о годині 7. вечером у власнім льокалі Ринок ч. 10. в отсним порядком дневним: 1) Відчитане протоколу. 2) Звіт уступяючого Виділу. 3) Вибір нового Виділу. 4) Внески членів. О численну участь просить — *Виділ.*

— **3 „Львівського Бояна“.** Доносимо, що у концерті Шевченка, який має відбутись в салі Фільгармонії вже 5. марця с. р. (четвер) прийняла ласкаво участь артистка оперова — співачка прімадонна опери в Генуї, Ірина Свободубіна, яка в переїзді з Варшави з гостинних виступів— гостить тепер у Львові. — Просимо, щоб замовлення з провінції були ясніше стилізовані, бо більшість замовляє ляконічно пр. „прошу зарезервувати мені льожу“ а не знати, чи партерову, чи мезанінову, чи I. чи II. поверха, з чого виходить колізія. Точна програма появить ся в понеділок 2. марця. Рівночасно просимо усіх членів мішаного хору тов. „Бояна“ і всіх П. Т. членів „Тов. Бандурист“ на генеральну пробу з оркестрою, яка відбуде ся в салі Фільгармонії дня 4. марця с. р. (середа) о год. 1:30 по полудни. Підчас проби сеї роздасть ся членам карти вступу. — *Виділ.*

— **Надзвич. загальні збори „Львівського Бояна“** відбудуть ся дня 10. марця с. р. о 7. г. вечером в льокалі Товариства. На дневнім порядку вибір голови Тов. За виділ: *Йосиф Дрималик* м. голова, *Осип Дембіцький* секретар.

— **Последні великі вечерниці з танцями** устроює в неділю 1. марця в салі „Яд-харузім“ при ул. Бернштайна ч. 11. тов-о слуг і зарібників у Львові „Сила“. — Початок о год. 6. веч. Чистий дохід призначений на будову власної хати, тому сподіємось, що як всі члени як і гості на них численно являть ся. — *Виділ.*

Телеграми

з дня 29. лютого.

Кобург. В католицьким костелі св. Августа відбуло ся вчера вінчанє князя болгарского Фердинанда з княжною Елзонорою Райс.

Загреб. З 38 округів, в яких переведено вибори оноді і вчера, вибрано послів: 44 з коаліції сербско-хорватської, 21 Старцевичам, 3 радик. Сербів, 3 конституціоністів, 1 з селянської партії, 1 самост. Старцевичана. В 8 округах буде тіснійший вибір.

Петербург. Поліция арештувала трех анархістів, які мали виконати замах на военний суд, який судив справу заговорників, обжалованих о участь в заговорі на житє вел. князя Николи Николаевича!

Оповідіщене!

Загальні Збори товариства взаїмного кредиту „Надія“ в Бережанах відбудуть ся дня 18. марця 1908 о годині 2-гій по полудни в сали товариства з слідуючим порядком дневним:

- 1) Відчитане протоколу з последних загальних зборів.
- 2) Звіт Дирекції з діяльності і рахунків за рік 1907 і уділенє Дирекції абсолюторії.
- 3) Розділ чистого зиску.
- 4) Вибір одного члена Ради надзираючої, одного члена Дирекції і заступника.
- 5) Внесєня членів.

Наколиб не зійшло ся вимаганє статутом число членів, відбудуть ся того самого дня о год. 3 тій по полудни другі загальні збори без огляду на число присутних членів.

О. М. Соневицький. Др. А. Чайковський.

Colosseum

в пасажи Германів

при ул. Соняшній у Львові.

Нова сензацийна програма.

від 1. до 15. марця 1908.

Щоденно о год. 8. вечер представленє. В неділі і свята 2 представлення о 4. год. по пол. і о 8. год. вечером. Що п'ятниці High-Life представленє. Білети вчаснійше можна набути в конторі Пльона при ул. Кароля Людвика ч. 5.

Поручає ся дешево і совісне

Артистично ритівниче заведєнє

А. ЗІГМАНА

— у Львові, ул. Сикстуска ч. 14. —

Робітня металевих і кавчукових печаток.

Монограми, герби і всякі гравури — вивіски ритовані і ляні, прасовані бляхи для сторожий і товариств. — Поручає ся яко доставець ріжних руских товариств і Урядів парохіяльних. (13—?)

Замовленя на
Жасіке ярих, цвѣтітв і паші
 в найславнійшій фірми французької Vilmorin-Audrieux приймає
Зофія Голубінкова — Краків, Зелена 28.
 За доброту і певність ручить ся, насіне в опльомбованих торбочках.
 Цінник ошлатно і даром.
 З поважанєм
Зофія Голубінкова
 Краків, Зелена 28.
 (4—16).

Контора виміни

д. к. уприв. галицького акційного

БАНКУ

Гіпотечного

виплачує без потручення провізії або коштів

всякі купони

і вильособахі вартіскі папери.

Працюйте і щаліть.

Владки ошадности на 4% приймає Товариство вза много кредиту

„Джістер“

стоваришенє зар. з обмеженою порукою у Львові.

Кожного дня (в годинах урядових перед полуднем) можна кожду вкладку назад відобрати.

Позички уділяє Товариство „Джістер“ на 6% за інтабуляцією; на кошти покрити дахівками на 5%. Сплату розкладає ся до 10 до 15 літ; при 30 ратах піврічних вносить рата амортизаційна (на капітал і відсотки) 5 вєр. 08 сот. від кождих 100 кор. позички.

Парцелянти на купно землі можуть в „Джістрі“ получити позички під догідними услівями. Членами можуть бути тільки члени обезпечені в „Джістрі“.

З зисків уділив „Джістер“ на публичні добродійні ціли квоту 37.275 корон.

Стан 31. грудня 1906:

Вкладки	2,561,541-81 К.
Позички уділені	2,512,635-62 К.
Удлі членські	193-659-52 К.
Цінні папери	138,534-20 К.
Фонд резервовий і инші	37,338-07 К.
Льокаді	267,364-04 К.

Купуйте землю при парцеляціях!

Одихокий Руский Тотель

НАРОДНА ГОСТИННИЦЯ

у Львові, ріг улиці Сикстускої і Костюшки — станция електричного трамваю.

Готель, Ресторация і Каварня уряджені на спосіб віденьський. Освітленє електричне, електрична вінда, телефон і купальні. Осібні убікації на нічліг для селян.

Товариство приймає нових членів і гроші на книжочки вкладкові до опроцентованя.

